

~~917~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

11-59.

SIGNAT. MDCCCXIII.

I. N. J. C. C.
ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ
SYNOPSIS
LOGICÆ

23

QUAM
IN ILLUSTRI ACADEMIA VVITTEBERG:
PRÆSES
GEORGIUS WAGNERUS

Radeberg: Mifn: SS. Theol: Licent:
Facult: Philos: Adjunct: nec non vocatus Pastor
atq; Superint: Zahnenf:

ET
RESPONDENS
CHRISTOPHORUS MAZARIUS

Revuczà-Hungar: SS. Theol: Studiol:
Amicæ philosophantium collationi
D. XX. Decemb: Ann: C. Æ. M. DC. LXXV.

In Auditorio Majori horis consuētis
subjicit

WITTEBERGÆ
TYPIS JOHAN. BORCHARDI, ACAD. TYPOGR

Handwritten: *J. E. III* 2724

ibus
nes
Sen-
em:
Syn-
anc
the-
tur:
ogf-
Via
neq;
n ex
neq;
vod
sed
n ju-
n Se-
nli-
cesso
ella,
Lic.
ato
tia-
livè

DUÆ OLIVÆ, sive
DUO Condelabra lucentis.

Apo. XL. 4.

H. E.

Sacrum Anathema,
VIRIS

Max. Rev. Nobilit. Amplis. Præcellentibus ac Præclarissimis

Dn. M. DANIELI KLESCHIO S. S. Theol. Bacc-
laureo, N. H. P. L. Cæf. Olafensis R. L. Civitatis Pastori primario &c; & Con-
sistorii XXIV. Oppid. Oratori incomparabili, jam post indemnem captivita-
tem Casfoviensem & Arrestum, sine noxa superatum Lubloviensem, per Ev-
angelicam GERMANIAM passim Exedras B. Lutheri, illustranti.

En. M. CHRISTOPHORO KLESCHIO,

Regii Oppidi Montis Georgii (quod in Hung. Sup. est) Pastori olim primario
Fratribus Germanis, amiceque semper inter se conspirantibus, constantissimis
Christi Confessoribus, Patronis, Parentis loco devenerandis:

Ut & Trigæ,

** Quæ venit ex Tribulatione magna, * Apoc. VII. 14.*

*Viris Cl. Erud. Hum. pro Christo Athletis exemplaribus, nuper admodum, divinâ
Francia duce ex Triveratibus, ad Tyrannidem Vexovis Latii denudandam, Panno-
niæque notas eradendas, liberatis, Parentis heu miseri! Sympalestritis,*

D. GEORGIO LANI, Rectori antea R. L. Q. Civitatis
Carponensis perindustrio.

D. TOBIÆ MASNICIO, Diacono Ilaviensium vi-
gilantissimo.

D. JOHANNIS SIMONIDI R. L. Q. Civitatis Briz-
nensis Restorjgnavissimo, Jam in universum tristissimi Exilii Candidatis

Cum voto { oportuni in Exilio, auxilii
super contritione Josephi * magnæ, commiserationis

D. D. D.

Cultor devotissimus

Christophorus Mazarius S. S.

Th. Stud. Patriæ & Parentis ad Trireres damnati,
Fata deplorans, mitiora verò implorans.

Incipe, effice, perfice mi JESU
SYNOPSIS LOGICÆ
TRACTATUS PRIOR
SISTENS
LOGICÆ FINEM, SUBJECTUM, DEFINITION:
ATQVE DIVISION:
SECTIO I. POSITIVA.

PRÆCEPTI.

Finis Logica est finis, quem intendit Logica.
Estq; vel Universalis: vel Particularis.

id est:

§. 1. Finis universalis est Gloria DEi.

§. 2. Finis Particularis est vel internus, in quo terminatur praxis Logica. Estq; partim Organica operationum mentis restitudo. partim Organica sermonu externi sive verbis, sive literis expressi restitudo. vel externus, ad quem ordinatur internus. Estq; tum melior Veritatis per Notiones Logicas obventa perceptio, perceptaq; conservatio atq; defensio. tum felicitior Veritatis in cognoscendo per vocem, aut scripturam proposita, triplici mentis operationi respondentis perceptio.

PRÆC. II.

Subiectum Logices est subiectum in quod finis Logicae introducitur. Estq; vel in quo, vel circa quod.

id est:

§. 1. Subiectum in quo (in hætionis) est subiectum Logicae

A 2

cui

*qui in haret habitus Logicus. Estq; tñm Totale: ut homo, isq; fo-
lus, licet non omnis: tñm Partiale: ut; intellectus hominis*

§. 2. *Subiectum circa quod (sive operationis) est subje-
ctum Logicæ circa quod praxes Logicæ occupantur. Et est
intellectus hominis quoad tres operationes cognoscitivas, quate-
nus Logicè dirigibiles sunt spectatus. Et est partim Imme-
diatum nempe intellectus hominis quoad tres operationes cognos-
citivas qd. Logicè dirigibiles sunt spectatus. partim Mediatum,
idq; vel Remotum: ut; Ens reale positivum à substantia & acciden-
te præcisum sive illud ex Scripturâ, sive ex naturâ innotescere
it; Ens rationis, ac deniq; Ens privativum atq; Negativum vel pro-
pinquum. ut; Conceptus primi in rebus, tñm naturalibus, tñm su-
pernaturalibus fundati. vel proximum. v. c. Media Logica sive No-
tiones Logicæ.*

§. 3. *Est autem Notio Logica (secundum Aristotologos)
notio secunda, quæ intellectui verum cognoscenti organicè succurrit.
Estq; alia Noëtica sive Apprehensiva, quæ intellectum apprehen-
dentem (sive singulas res cognoscentem) in cognitione veri facili-
tat. ut; Prædicabile; Synonymum; Paronymum; Genus. Species &c.
alia Synthetica sive compositiva, quæ intellectum componentem
(affirmantem) & dividentem (negantem) in vero cognoscendo
adjuvat. ut; Enunciatio; Oppositio Enunciativa; Conversio; Equi-
pollentia; Consecutio &c; alia dianoëtica sive discursiva, quæ intelli-
ctui discurrenti inservit. Et dirimitur, p. in Illativam, qualis
est Syllogismus: partim in Ordinativam sive Methodicam; ut Metho-
dus. Atq; hoc rursus est, tñm didactica; ut Methodus in docendo
observanda: tñm polemica sive disputatoria: ut Disputatio; tñm
Hermeneutica. ut; Interpretatio.*

PRÆCEPT: III:

*Logica habitualis est habitus mentis acquisitus activus instru-
mentaliter operationes intellectus per notiones Logicæ in rerum cog-
nitione ad veritatem in omni intelligibili dirigens.*

end:

S. 1. *Ad Subj: (α) Etymolog:* Logica derivatur ἀπὸ τοῦ λό-
 γος à sermone prascidente, tum ab interno, tum ab externo, cujus-
 eunq; ipse sit operationis mentalis, sive prima, sive secunda
 sive tertia.

S. 2. (β) *Homon:* Logica non accipitur nunc (1) in sensu
 generalissimo, prout ipsa designat omnes habitus tam Liberales,
 quam Illiberales. Neq; (2) in sensu generali, pro omni habitu in-
 strumentali, in oppositione ad principalem. Neq; (3) in sensu
 generali pro quacunq; q̄ualitate sive connatâ sive acquisitâ, perfici-
 ente tamen instrumentaliter mentis operationes, sed (4) in sen-
 su speciali, pro habitu organico, eodemq; acquisito & intellectum
 hominis dirigente in veritatis cognitione. Deinde cum Logica
 acquisita habitualis sit vel usualis sive experimentalis, quæ usu &
 consuetudine citra disciplinarem informationem atq; exercita-
 tionem comparatur. vel artificialis, quæ à præceptis Logicis pen-
 det: hoc loco respicitur Artificialis Logica. Atq; hoc rursus
 est partim doctrinalis (Systematica it: ἑστῦπα) quæ est ordinata
 præceptorum Logicorum voce, vel libro, facta representatio.
 Qualis est Manuale Logicum B. Scharfij. partim habitualis (Ar-
 chetypa) quæ per informationis atq; exercitationis actus in Logici
 intellectum est introducta. Cujusmodi habitus in hominibus istis
 qui dicuntur Logici. Non Systematica aut Doctrinalis, sed ha-
 bitualis Logica nunc attenditur. Caterum habitualis Logica hoc
 sensu accepta est vel docens (abstracta) quæ intellectum instruit de
 mediis ad veritatem. vel urens, quæ secundum illa media intel-
 lectus progreditur ad certam operationem. v. e. quando intelle-
 ctus juxta regulas traditas de Apprehensione, Enunciatione, Syllogif-
 mo, Methodo, actu ipso apprehendit, enunciat, dilcurrit &c:
 Nos illam, non hanc definivimus.

S. 3. (γ) *Synonym:* Eademq; (1) Latina, sunt partim Diale-
 ctica. partim Organon (sive Instrumentum (intellectuale) partim
 Disciplina (sc: notionalis κατ' ἐξοχήν) partim instrumentum in-
 strumentorum (i. e. præstantissimum instrumentum) partim Di-
 sciplina

disciplina disciplinarum, partim pericia disputandi. partim Ars argu-
mentandi. partim Philosophia rationalis. partim Manus Philoso-
phia. (2) Græca. ut: τρόπος ἐπισήρης it: ἀληθείας. ὄργανον
ὄργανον. χεῖρ τῆς Φιλοσοφίας.

§. 4. Ad Prædicar: (α) Conceptus Genericus est habitus men-
tis acquisitus activus instrumentalis. Logica dicitur (1) habitus,
quia ad modum formæ substantialis qualitat suum subjectum,
(2) habitus mentis sive intellectualis. quia Logica & intellectui
inest & intellectum perficit. (3) habitus acquisitus, cum Logica
in fieri & esse dependeat ab actibus, tum informationis, tum exer-
citationis. (4) habitus activus. Quandoquidem Logica non
subsistat in nudâ cognitione, sed cognita intellectui tradat ad o-
perandum. Atq; hinc operatio secundum media Logica (np.
Terminum, Enunciat: Syllogismum, & Methodum) confurgit. (5)
habitus organicus sive instrumentalis, Logica etenim non est pro-
pter se, neq; habet dignitatem in se terminatam, ob quam expe-
ri possit, sed tota & essentialiter est propter alios habitus, adeo ut
ordinetur ad aliud, & in alterius commodum expeatur. (β)
Conceptus Differentialis absolvitur partim Subiecto, partim Fine.
(α) Subiectum, aliud est immediatum: aliud mediatum. (1) Immedia-
rum, est triplex intellectus humani actus (Simplicium apprehensio:
Compositio & divisio; nec non discursus.) veluti ex Præcept: II.
innotuit, atq; idem à nostrâ definitione, per hæc duo vocabula
OPERATIONES INTELLECTUS insinuatur. (2) Mediatum
subjectum in Remotum, Propinquum & Proximum, vi Præcept: II.
subdividitur. (α) Subiectum Remotum in definitione datâ expri-
mitur per vocem RERUM. Nam RES, tum naturales tum su-
pernaturales, respiciuntur ultimò à Logica, ejusq; operationibus
substernuntur. Deinde omnes RES, sive ex Scripentiâ, sive ex Na-
turâ pateant constituuntur Remotum Logicæ objectum, quia est
disciplina univ. salissima. (β) Subiectum propinquum sunt conceptus
primi: quod insinuat in definit: per τὸ OMNE IN-
TELLIGIBILE & per voculam COGNITIONE.
Cum

Cum enim Logica juvet cognitionem nostram, oportet eandem propinquius operari *in conceptibus primis*, quam *in ipsis Rebus*. Nam à rebus immediatè pendent conceptus primi. (γ) *Subiectum* proximum sistitur in definitione nostrâ per istos duos terminos NOTIONES LOGICAS. Nam *proximè & immediatè* occupatur Logica circa Notiones Logicas, tanq. circa proximum operatio- nis subiectum. Ipsæ enim sunt media Logica ad finem Logi- ducen- tia, cum intellectum hominis dirigant ad meliorem veritatis per- ceptionem. Atq; hinc NOTIONES LOGICÆ constituunt *for- male Logices Objectum*. Quandoquidem suppeditant *modum con- siderandi Logicæ proprium*, adeò, ut totum & adæquatam Logicæ objectum, in tantum *ex rebus & conceptibus primis* constituatur: in quontum ipsis *Notiones Logicæ* imponuntur. Sicut proinde RES & CONCEPTUS PRIMI gignunt Logicæ *materiam rationem ita NOTIONES LOGICÆ* pariunt eidem *rationem formalem*. (ε) *Fi- nis* Logicæ, alius est *internus*: alius *externus*. (α) *Finis internus* (alio nomine dicitur *finis intermedius s. subordinatus*) est *operationum mentis directio, indeq;* resultans *rectificatio*. Ut enim optimâ rati- one actus nostræ mentis dirigantur & tandem *rectificentur* in *cog- noscendo* Logica adhibetur. Et sicut *operatio Theologicæ*, secundum *media Theologica ad beatitudinem spiritualem*: *Operatio Ethicæ* se- cundum *media Ethicæ* ad beatitudinem *civilem*: *Operatio Medicinæ*, secundum *media medicæ* ad sanitatem suscipitur: ita quoq; operatio Logica secundum media Logica ob perfectionem intellectus hu- mani exercetur. (β) *Finis externus* (i. ultimus) est *facilior veritatis perceptio*. Ut enim *facilius & felicius* veritas obtineri queat, om- nia Logicæ media operantur. Et sicut intellectus noster nihilq; quam rerum veritatem tanq. objectum suum formalitatis de- siderat & querit: sic Logica in nullo est operosior, quam in faci- litatione veritatis Organicæ. Nam ob veritatem felicius inve- niendam tanq. suum ultimum finem, omnia sua instrumenta & ex- cogitavit & paravit & adhibet in cunctis suis actionibus Logica.

PRÆC : IV.

Partes Logicæ sunt tres (1) *Noëtica*: (2) *Syntheticæ*: (3) *Dianoëticas*
 End:

in d.

§. 1. *Essentia habitus practici formaliter consistit in medijs, per quæ finis in subiectum debet introduci. Sed quemadmodum, Logicæ subiectum in mediatum (np. operatio mentis) est triplex; sic etiam media singulas operationes dirigentia erunt triplicia.*

§. 2. *Prima igitur Logicæ pars est quæ tradit simplices Notiones Logicæ apprehensione simplicium ad veritatem apprehensionis dirigentes & intellectui apprehendenti perfectionem largientes.*

§. 3. *Secunda Logicæ pars assistit Notiones Logicæ complexas, quæ compositioni atq; divisioni ob veritatem Enunciationis inserviunt.*

§. 4. *Tertia Logicæ pars occupatur circa notiones discursivas veritatem discursus promoventes.*

§. 5. *Atq; sic Logicæ pars Noëtica primæ mentis operationi: Synthetica, secundæ mentis operationi: Diánoëtica tertie mentis operationi præscribit media Logicæ.*

SECTIO II. DIRECTIVA.

CANON:

I. *Fine interno Logicæ non excidit.*

in d.

Ipse enim Logicæ est essentialis, adeoq; à Logicâ nequit abesse.

II. *Logicæ veritatem intendit directivè.*

in d.

Veritas cognitionis exercitè in particularibus disciplinis per se & quoad rem, quæ illæ animum ipsâ rerum cognitione imbuentes exhibent veritatem, deprehenditur. Sola Logicæ instrumentis suis dirigendo actus nostri intellectus modum dexterrimè eruendi veritatem, obtentamq; feliciter propagandi vendicat sibi:

III. *Objectum Logicæ, tam latè pateat, quàm latè patet cognitio humana.*

in d.

enb:

Logicā enim debet facilitare cognitionem hominis. Non autem posset omnium rerum cognitionem juvare, si vel unica res cognoscibilis exciperetur ob operatione Logicā.

IV. *Omnes conceptus primi possunt subijci Notionibus Logicis.*

enb:

Illi enim possunt admittere has: *Hæ autem possunt facilitare illos.*

V. *Norio Logica totam occupet Logicam, eademq; à Logicā per se tractetur.*

enb:

Ipsa enim est *Medium Logicum*, quod non nisi per totam Logicam extendi & ab eadem primario potest proponi. Media quippe operationis ex professo sistuntur à pratico habitu.

VI. *Quotuplex est facultas cognoscitiva, totuplex constituenda est Notio Logica.*

enb:

Quælibet enim cognoscens hominis potentia organicè potest & debet facilitari à Notione Logicā. Cùm ergò triplex mentis habeatur operatio, inde etiam triplex notio, cuiuslibet singulæ succurrens est constituenda. *Apprehensiva*, quæ apprehendenti: *Compositiva*, quæ componentis atq; dividenti: & *discursiva* notio quæ discurrenti intellectui deserviat. Singulæ enim mentis operationes sentiunt difficultatem cognoscendi, quam Notiones Logicæ tollunt.

VII. *Logica est una.*

enb:

Scilicet: *Unitate non numericā secundam quam tot sunt Logica singulares quot sunt Logici.* sed *specificā unitate*, quæ specificum esse sortitur. Nam si Logica media secundum se pensata, tanquam principium specificationis ad unum esse colligantur, non nisi specificæ essentia inde confurgit, per quam hic habitus organicus *specificè*, cùm constituitur, tūm distinguitur.

B

VIII.

VIII. *Logica, ut ut sit habitus instrumentalis, tamen ipsa
verè est habitus universalissimus.*

èxb:

Verfatur enim circa omnes mentis operationes rectificandas,
quæ agunt in omnes res, Deinde Logica operatur in omnibus
rebus, tam naturalibus, quàm supernaturalibus, facilitatura per su-
as notiones, omnium rerum cognitionem.

IX. *Logica est habitus longè utilisissimus.*

èxb:

Præstat enim omnibus habitibus usum summum. Hinc Lo-
gica prodest (1) *Theologo*. Non quidem juxta usum normalem aut
magisterialem, quasi secundum Logicam, veluti normam &
principium articuli fidei debeant judicari & æstimari: sed quæ
usum ministerialem atq; *organicum*, ut ipsa ceu ministra dirigat
mentem in discursibus sacris, & modum ostendat, quomodo Hæ-
reticis opponendæ res sacræ: it: quomodo *rexibus Bibliæ*, sint resol-
vendæ & disponendæ; consequentiæ ex Sacris Lit: deducendæ & ap-
plicandæ; necnon edocet, num consequentiæ ex S. L. sint illatæ
juxta consequentiarum Leges, nec ne? (2) *Logica utilis est Juris-
consulto*. Ipsi enim æq; est discurrendum atq; ordinandum in suâ
disciplinâ, ac Theologo. Quos actus non mediocriter faciliat
Logica. Huic magnus *Wesembecius*, non dubitavit Logicam pa-
riter atq; Ethicam vocare duas, Jurisprudentiæ alas. (3) *Logica
utilis est Medico*. Cum enim *αἰσθησις καὶ λόγος* experientie ac rationi,
tanq. duobus cruribus tota innitatur Medicina, & Medico etiam
sit discurrendum atq; artis suæ concepta ordinanda, non potest
non Logica esse necessaria Medico. Quapropter ingenuè fateatur
celeberrimus *Galenus*: sese quicquid nunquam laude dignum scri-
pserit & ad posteros propagarit, id Logicæ debere se. (4) *Philo-
sopho tandem Logica est utilis*. Ipsa enim juvat & promouet cog-
nitionem tam *Theoreticæ*, quàm *Practice* Philosophiæ. Manet pro-
inde verum illud pervulgatum dictærium: *Sine Logica Theologus
est Mataologus: Juriscons: in Jure stultus: Medicus mendicis: Phi-
lolophus, morolophus.*

X. *Me-*

X. *Methodus Analytica est propria Logica.*

exh:

Logica quippe est habitus practicus qui non alia, quam *analytica* gaudet Methodo, secundum quam a *sine & subiecto* proceditur ad media, per quæ finis acquiritur

SECTIO III. DISPUTATIVA.

Q. I. *Quanam & quor Logices sint cause?*

Resp. Causalium alia sunt interna; alia externa. (1) *Logices causa interna* sunt ipsius tum *Materiale* scil: *QUÆVIS RES*, ut & *CONCEPTUS PRIMI*: tum *Formale*, puta, operatio Logicæ per notiones Logicas. (2) *Logices cause externa* sunt ipsius *Efficiens & Finis*. (α) *Efficiens* est vel *Prima*; ut Deus gloriosus & sapientiss. qui & mentem discursivam dedit, & datam ad Logicam conficiendam excitavit pariter atq; juvit. vel *secunda*, cujusmodi alia est *Movens*, ut organica *perfectio desiderium & actus alius ratiocinandi diversitas*. alia est *agens*. Et hæc (1) *Remota*, hominis sc: *ratio*, quæ fabricando Notiones Logicas, actusq; ratiocinativos repetendo cognovit, ratiocinationem facilitari. (2) *Propinqua*: alios npt. dirigens in modo *apprehendendi, enunciandi atq; concludendi* observatio & in formatio. (3) *Proxima*, quæ est in experientia ratiocinatio radicata ac præceptorum Logicorum ad esse habituale ordinatio. Comparatus siquidem est habitus Logicus reflexa intellectus operatione, adeo, ut intellectus hominis tam diu se se exercuerit *exemplorum inductione, examinatione*, præceptorisq; Logicorum actione, donec certum produceret disciplinam. Cui autem Philosopho prima Disciplinæ *inventor*, quoad Logicam debeat gloria, variant Autores. Polydor: Virg: l. 1. de rerum invent: ut & *Stoicis* illam assignant *Zenoni*. B. Jac: Martini in Justit: Log. p. 12. & alii hanc eandem tribuunt *Aristoteli*. Res decidi potest aliqua distinctione, quæ distingv: inter causam *Logicæ inchoantem & perfectientem*. *Causa Logica inchoans* ante *Aristotelem* fuerunt *Protagoras, Zeno, Eleates, Socrates, Plato &c.* *Causa Logices perfectiens* imprimis fuit *Aristoteles*, qui dispersa antecessorum dogmata collegit & teste *Isidoro* l. 2. Orig: c. 2. in formam Artis redegit Logicam.

B 2

Q. II.

§. 1. Præsupponentes hic insinuat Logicam (1) *acquisitam* (2) *Habitualem*. 3. *Artificialem* (4) *Nomine partis venire partem analogam* & (5) *Per Philosophiam indigitari illos habitus, qui ex ratione patent: nos affirm: amplectimur, distinguentes tamen ante omnia, inter partes philosophiæ primarias atque secundarias. Illos habitus Philosophicos, qui hactenus soli pro Philosophiâ fuerunt agniti, dicimus partes Philosophiæ primarias: Organicas autem, inter quos habetur Logica, esse partes Philosophiæ secundarias, statuimus.*

§. 2. *Quod igitur Logica sic pars Philosophiæ secundaria confirmamus.*

(1) *A Philosophico objecto. &c: Quæ Habitibus gaudet objecto Philosophico, ille est Philosophicus. Nam quidditas disciplinæ, pendet ab ejus objecto. At qui Logica gaudet objecto Philosophico. Ipsa enim pro objecto habet Notiones Logicas. Hæ autem debent suam originem principio Philosophiæ, n. Intellectui hominis Philosophiam causanti. Nam ab eodem principio à quo Philosophia tota est producta, pendet etiam Notiones Logicæ. p. primitus ob res rationi subiectas sunt excogitata. p. hodiernum respiciunt proximè veritatem Philosophicam.*

II. *A Philosophico principio. &c: Quæ à Philosophico principio producitur, illud est Philosophicum. At Logica. &c &c. Major innititur Cæloni. Qvalis causa talis effectus. Minor inde robur accipit. Quia hominis ratio, sicut Philosophiæ ita etiam Logicæ est principium: Cum uterq; Habitibus à ratione hominis suum esse habituale sit sortitus.*

III. *A Philosophico considerandi modo. Cuius: Habitibus proprius est Philosophicus considerandi modus, ille est Philosophicus. Hic enim tanquam formale constituit eundem in esse Philosophico, discernitq; ab esse Theologico. Sicut principium cognoscendi respectu Philosophiæ, est aliud à principio, cognoscendi in ordine ad Theologiam, videl. ibi habitus natura & ratio; hic autem*

Scilicet

Scriptura & revelatio: ita etiam alius ab illo, alius ab hoc, essentialiter tamen inter se discriminati, resultat considerandi modus. Modus enim sequitur naturam rei. *Atqui Logica est proprius Philosophicus considerandi modus.* Ipse enim inventus est à Philosophico Intellectu, ac philosophico ordine, qui proprius est Disciplinis organicis, objectum suum considerat.

IV. *Ab immediata principiorum cognoscendi oppositione. &c. Qc: Habitus non est Theologicus, ille est Philosophicus.* Ratio est, quia sicut id quod ex divinâ revelatione fluit, dicitur Theologicum: ita illud quod ex ratione pendet, est Philosophicum. Hæc enim sunt summa cognoscendi principia. *Atqui Logica non est Habitus Theologicus.* Etc. & per consequens pars Philosophiæ, utut eadem non sit pars Philosophiæ *realis & principalis*, verè tamen est pars Philosophiæ, *notionalis atque mentalis.*

FINIS

Disseris ex Cathedrâ *Mazari*, dulcis *Amice*,
Ac animi dotes. Ingeniûq; probas.
Tantos conatus laudo benedicat lœva
Omnibus his factis, præmia digna ferens!

Per eximio atq; longè Eruditiss:
DN: RESPONDENT.
Fautori suo æstimatiss. hæc
gratulab: dab.

GEORGIUS Wagner SS.

Theol: Lic: Fac: Phil: Adj. ac Zahnens:
Pastor & Superintend.

Ad

*Ad Per eximium DN: Respondentem,
Cathedram Disputatoriam frequentantem.*
Siccinè Te, MAZAR, *Clarii clarissime
Cultor*

Montis, adhuc Cathedris invigilare juvat?
Nonnè vides, Patriæ quàm sit *Sors aspera
Musis?*

*Pulpita quàm Templi, quàmq; Scholæ ex-
animet?*

Maeste! Breyi Exulibus Nobis animare Ca-
thedras

Rursus Pannoniæ Jura reducta dabunt

Benè ominans gratulab.

M. Michaël Liefmann, ex Hungariâ

ob Evangelium p. t. Exul.

Orditur *Fina* Fauto ominè docta *Synopsis*
Principia; antiquus dum simul *ANNUS* abit.
Omen habe: miseros finit sors aspera casus,
Et redit è tristi jam Pater ipse jugo.

Sic ominatur Tuae felicitatis Angur,
JOHANNES GOBIUS Hung. p. t.
Acad. Minister Publ.

Et si Pannonios nim bolus terreat Auster,
Exitium minitans, & tristia regna colono:
Attamen è busto genti sua gloria surget.
Ergo, mi Mazar, Musarum clare triumphis,
Non te dejiciat virtutis tramite celfo
Pauperties vitæ, nec non sors aspera Patris,

Nec

Nec patriæ voltans per campos sic tyranni.
Quin tanto, insilens cœptis audacior ito.
Sicq; feres tandem sudoris præmia larga
Dum Tua fulgescant *clarissima* tempora ferto.

Prolixo affectu applaudit.
M. PAULUS PLATANI.

Somnium.

M Orpheoli duplex sincerè illuſit imago.
Atratum comitata Parentem
Umbra tremens Nati, ſuperos vocitatur ad Orbes.
Cœruleis equitaſti campis
Tu, cape, Chriſtus ait, Pater, hæc diademata. Nate,
Leucoreas conſcende cathedras:
Hæc ruit arte malum. Tandem de gurgite Lotos
Proſilit. Eſt hic ſomnus amantis
Somniet ut, quod amat. Lucem colit inclyta Virtus.
Hæc Genium triſtis ſparſerit, papavera Fratriſ.
* GEORGH GASSITZII Hung.

Epigramma.

Dum λόγος æterni descendit in Antra Parentis;
TU Logicam turans pulpita celfa petis.
Ita dejectus mœrore inſolito ſublatae Matris
Tua Roſtra brevibus longè admiratus eſt,
ESAIAS PILARIK Hung.
cheu!

*Habet hic *Eruditissime*, magis tamen æquanimitate *Clarissime* Dn. Mazar, frater, & ſi quid hoc magis, osculande, & defectus & ſincerrimi effectus, & tentati equidem, ſed vix aſſequuti Poëtici effectus hypotyposin. Somnium eſt, vita hæc quam jam vivimus. Tua clades & noſtra nil niſi ſomnium eſt. Vix, ergo erravit, qui errores hos vitæ & Fortunæ noſtræ veluti ſomnians comparavit ſomnio. Nec illi equidem *Scipionis* apud *Tullum*. Sola hic Luna h. e. fortunæ continua vicisſitudo, apud *Caradupas*, hoc eſt, ſurdos jam ad ſpei (hoc enim Nilus portendebat) ſonitum, *Basism*, hoc eſt, baſim ex ſpei noſtræ ſpei occinit, Magiſtrum optimum, hoc

hoc est, Tempus alter insecutus Tuam *Logicam* cum *λόγῳ* illo
æviterno, non ingrata veritate congregavit, ut descensio-
nem *Jesuli brevi Tuam ascensionem* scientificè arbitrè. Vides ut
Tui toti simus, qui nihil jam præter *Tuam* hæreditatem posside-
mus. Exosculare Tu porro tristes *Musa* perturbata jocos, quod-
que *Tuæ Claritatis* est, Philosophico *Tuo* nomine, incitis his
Epigrammatis acumen adde ultimum. Sic in *Te* infixus hærebit
noster Animus.

Servet & soletur Te Dominus JESUS!

Q Væris notitiam Veri, doctissime Mazar?
Hanc Tibi suppeditat, de quo nunc disferis amplum
Organon; atqui Vera nocent, quod dura Parentis
Chari Vincia docent, constanter Vera docentis.
Non tamen hæc Frangant currentem tramite recto,
Sis magè defensor Veri constans & amator;
Talibus est etenim fulgens promissa corona.

GEORG. MICHAELIS Hungarus,

D Um gemis, & largò perfundis flumine vultum
Dira querens *Patria*; sævaq; fata tui
Patriæ flens, (ò dulce nomen!) qui sub cruce Christi
Martyris Hungarici nomina Sancta gerit.
Extollit tua te VIRTUS, & mentis honores
Augēt in immensum Gloria diva Decus.
Hæc tibi retribuet Patrem Patriamq; quietam,
Hæc fretus, Patriam dum fugis, in venies.

Hæc Fautori & Conterraneo suo speciali singulariter
colendo L. M. Q. posuit

JOHANNES Majerus Alnov: Hung:
SS. Theol. & Phil: Stud.

P Alma Tua est virtus, quam fati nulla procella
Deprimit, in casu surgit & alta petit.
Pergas in coopto decurrere tramite, felix,
In PATRE & PATRIA vota repleta vide.

GABRIEL Trufius, Veteri solienf. Hung.

Ung. VI 59

f

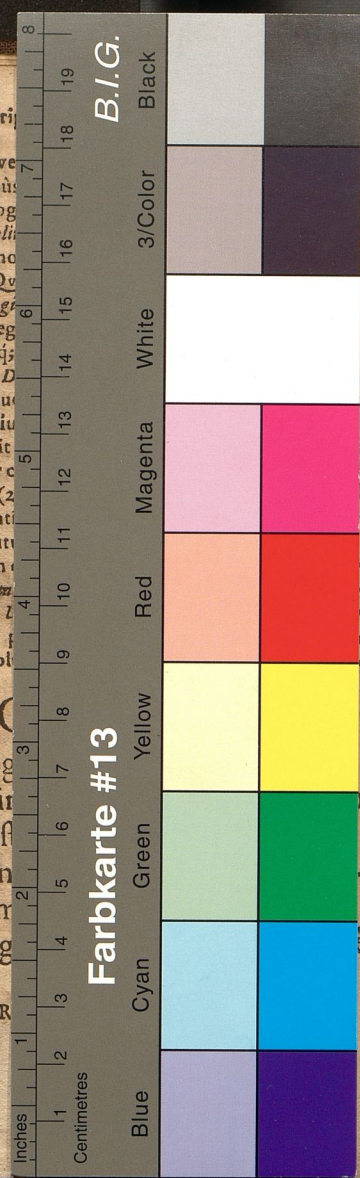
56.

VD 17.

Jun. 2000 01

B.I.G.

Farbkarte #13

I. N. J. C. C.
ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ
SYNOPSIS
LOGICÆ

29

QVAM
IN ILLUSTRI ACADEMIA VVITTEBERG:
PRÆSES
GEORGIUS WAGNERUS
Radeberg: Mifn: SS. Theol: Licent:
Facult: Philof: Adjunct: nec non vocatus Pastor
atq; Superinr: Zahnens:

ET
RESPONDENS
CHRISTOPHORUS MAZARIUS
Revucà-Hungar: SS. Theol: Studiol:
Amicæ philofophantium collationi
D. XX. Decemb: Ann: C. Æ. M. DC. LXXV.
In Auditorio Majori horis confuetis
Subjicit

WITTEBERGÆ
TYPIS JOHAN. BORCHARDI, ACAD. TYPOGR

J. E. III
2724

